Dosarul nr.2-23357/23 (2-23160959-12-2-13112023)

HOTĂRÎRE

În numele legii

Dispozitivul hotărîrii pronunțat public la 14 martie 2024 în mun.Chișinău
Hotărîrea integrală întocmită la 02 mai 2024
Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Maria Ţurcan
Grefier Chihai Aliona

cu participarea reclamanților Petrea Maria, Țurcan Nina, Fornea Elena, Moșneguța Svetlana, Ucraineț Lidia, Calugari Olga, Odainic Maria, Tcaci Eugenia, a avocatului Osoian Lilian, cu participarea reprezentantului pîrîtului Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Tulbure Ion, în lipsa intervenientului accesoriu executorul judecătoresc Guțu Svetlana, legal citată,

în sediul instanței, în şedinţă publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Mariei Petrea, Țurcan Nina, Fornea Elena, Moșneguța Svetlana, Ucraineț Lidia, Calugari Olga, Odainic Maria, Tcaci Eugenia către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Guțu Svetlana privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 10.11.2023 Maria Petrea, Țurcan Nina, Fornea Elena, Moșneguța Svetlana, Ucraineț Lidia, Calugari Olga, Odainic Maria, Tcaci Eugenia s-au adresat cu cererea de chemare în judecată către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Guțu Svetlana privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești.
2. În motivarea cererii reclamanții au indicat, că Maria Petrea, Țurcan Nina, Fornea Elena, Moșneguța Svetlana, Ucraineț Lidia, Calugari Olga, Odainic Maria, Tcaci Eugenia sunt cetățeni a R.Moldova. În anul 1999 s-au adresat în Judecătoria Botanica cu cerere de chemare în judecată către S.A. ”Semnal”, în care au menționat, că au primit spațiu locativ de tip cămin, care se află în ***** în legătură cu relațiile de muncă la uzina ”Semnal”. Prin Hotărîrea Judecătoriei Botanica din 30.09.1999 a fost admisă acțiunea: A fost obligat S.A. ”Semnal” să prezinte locatarilor toate documentele necesare pentru privatizarea spațiilor locative în care locuiește legal fiecare locatar. Hotărîrea menționată a fost contestată cu cerere de apel, care a fost respinsă prin Decizia Tribunalului Chișinău din 07.02.2000. Cererea de recurs a fost respinsă prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 30.11.2000, cu menținerea în vigoare a hotărîrii instanței de fond. Astfel, Hotărîrea Judecătoriei Botanica din 30.09.1999 a devenit irevocabilă și executorie. La o dată necunoscută Titlu executoriu nr. 2-1239/1999 a fost transmis la executare din oficiu de către instanța judecătorească. Hotărîrea de judecată nu a fost executată și executorul judecătoresc nu a întreprins măsuri în vederea executării hotărîrii judecătorești. Mai indică reclamanții că au adresat plîngeri Primăriei a Consiliului municipal Chișinău, executorului judecătoresc Nicolae Pașa și altor autorități. În răspunsurile sale autoritățile motivează formal cu lipsa posibilităților de a executa hotărîrea

judecătorească. Reclamanții consideră că o autoritate de stat ori societate nu poate să invoce lipsa posibilități de executare, ori astfel de motive, ca ”scuză” pentru neexecutarea unei hotărîri judecătorești. La fel și pronunțarea unei hotărîri care se cunoaște cu certitudine că nu va fi executată. O întîrziere în executarea unei hotărîri ar putea fi justificată de circumstanțe speciale. Dar întârzierea nu poate fi astfel, încît să prejudicieze esența dreptului protejat conform art. 6 § 1 al Convenției (a se vedea Immobilare Saffi v. Italy [GC], nr. 22774/93, § 74, ECHR 1999-V). Prin omisiunea timp de mai mulți ani de a lua măsurile necesare pentru executarea hotărîrilor judecătorești irevocabile în această cauză, autoritățile moldovenești ar putea priva prevederile articolului 6 § 1 al Convenției de toate efectele benefice.

3. Reclamanții menționează că i-au fost violate drepturile prevăzute de articolul 6 și 13 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale și de Articolul 1 al Protocolului Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și anume: a) dreptul persoanei la judecarea cauzei într-un termen rezonabil. Or, actul justițiar nu se finalizează cu pronunțarea hotărîrii de către instanța judecătorească, ci cu executarea ei, astfel, restabilirea persoanei în drepturi. În cazul Maria Petrea, Țurcan Nina, Fornea Elena, Moșneguța Svetlana, Ucraineț Lidia, Calugari Olga, Odainic Maria, Tcaci Eugenia, nu se execută Hotărîrea Judecătoriei Botanica din 30.09.1999 (sau în termen de mai mare de 24 ani nu sunt repuși în drepturi). Pentru reclamanți acest termen este foarte mare, iar dreptul încălcat se manifestă în timp pe o perioadă mare de vreme; b) dreptul persoanei la judecare sau accesul la justiție. Deoarece nu se execută Decizia judecătorească irevocabilă din 30.09.1999 nu poate fi vorba că se respectă dreptul de acces la justiție, prevăzut de Articolul 6 al Convenției; c) dreptul persoanei la protecția proprietății. Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale și nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa. Cu toate că instanța de judecată a R.Moldova s-a pronunțat în privința obligării S.A. ”Semnal” de a-i acorda lui Maria Petrea, Țurcan Nina, Fornea Elena, Moșneguța Svetlana, Ucraineț Lidia, Calugari Olga, Odainic Maria, Tcaci Eugenia actele pentru privatizarea locuinței, reclamantul pînă la momentul de față nu a intrat în posesia, administrarea și folosința acestor acte; d) reclamanții nu beneficiază de un recurs intern efectiv pentru a înceta încălcarea drepturilor sale. Astfel, există o violare a art. 13 al Convenției. Reclamanții solicită să fie repuși în drepturi, prin compensarea prejudiciului moral și material și a cheltuielilor de judecată.
4. Reclamanții indică că se constată o neexecutare continuă (atunci cînd hotărîrea rămîne neexecutată la momentul examinării), termenul nerezonabil se va aprecia doar de la data nașterii obligației de executare (dies a quo) și pînă la ziua adoptării hotărîrii cu privire la o eventuală constatare a violării/neviolării dreptului declarat de Articolul 6 § 1 din Convenție. Reclamanții pretind, că neexecutarea Hotărîrii Judecătoriei Botanica din 30.09.1999, într-o perioada de mai bine de 24 ani, încalcă dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, garantat de articolul 6 § 1 al Convenției. Fiecare stat trebuie să asigure funcţionarea unor instrumente juridice care să fie adecvate şi suficiente pentru a asigura executarea obligaţiilor pozitive care revin statului (*Ruianu c. României*, § 66). În cauze ca aceasta, în care se cer acţiuni de la un debitor persoană privată, ori o autoritate publică, statul, în calitate de posesor al forţei publice, trebuie să acţioneze diligent pentru a asista creditorul în executarea hotărîrii judecătoreşti (*Fociac* v. *României*, § 70) (*Cebotari şi alţii c. Moldova,* § 40). Deşi debitorul în acest caz era o companie privată, statului pîrît nu a asigurat un mecanism funcţional de executare a unei hotărâri judecătoreşti. Instanţele naţionale (Hotărîrea Judecătoriei Botanica din 30.09.1999, Decizia Curţii de Apel, Chişinău din 17

iulie 2013, Decizia Curţii Supreme de Justiţie a Republicii Moldova din 24.12.2013) sesizate de reclamanţi în baza Legii nr.87 au constatat că încălcarea dreptului la executarea într-un termen rezonabil este imputabilă organului de executare. Datorită eşecului autorităţilor responsabile de a executa în beneficiul reclamanţilor o hotărîre pronunţată de o instanţă judecătorească constituţională, care a fost instituită şi activează în baza legislaţiei Republicii Moldova, titlul executoriu prezentat de reclamanţi spre executare nu a fost executat pînă-n prezent.

5. Relevă reclamanții că o „pretenţie" poate constitui un „bun" în sensul Articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenţie, dacă aceasta este suficient de certă pentru a fi executorie *(Stran Greek Refineries and Stratis Andreadis c. Greciei*, § 59, *Prodan,* § 59). Hotărîrea Judecătoriei Botanica din 30.09.1999 a devenit irevocabilă şi executorie, însă reclamantul nu a putut să obţină executarea acestei hotăriri imediat cum aceasta a devenit irevocabilă. Prin urmare, rezultă că imposibilitatea reclamanţilor de a obţine executarea hotăririi în ceea ce priveşte obiectul executării, de asemenea, trebuie privită şi ca o ingerinţă în dreptul dumnealor la respectarea bunurilor sale, aşa precum este prevăzut în prima propoziţie a primului paragraf al Articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenţie (*Prodan, § 60).* Prin neexecutarea Hotărîrii de judecată, autorităţile naţionale au împiedicat reclamanţii să beneficieze de bunurile sale şi obţină repunerea în drepturile sale patrimoniale în termen rezonabil; Acordarea sumelor cu titlu de prejudiciu material în cauzele care intră în sfera de aplicabilitate a Legii nr. 87 de obicei privesc materia neexecutării sau executării tardive. În acest sens, în toate speţele *versus* Moldova, unde s-a acordat compensaţii pentru prejudiciu material, Curtea Europeană a recunoscut violarea Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenţie. Aceiaşi situaţie poate fi aplicată referitor la cazul cînd debitorul este obligat a efectua anumite acţiuni, cum este cazul dat. Existenţa titlului executoriu, procedura de executare a căruia a fost iniţiată de reclamant în anul 2000 poate fi evaluat din punct de vedere pecuniar, existînd în acest caz o legătură de cauzalitatea între încălcarea termenului rezonabil și prejudiciu material. Compensaţia acordată după epuizarea remediului intern a fost nerezonabilă în raport cu satisfacţia echitabilă acordată de CtEDO în cauze similare. Despăgubirile morale de 20 000 lei (aproximativ 910 Euro la data pronunţării Deciziei definitive în acest caz) nu prezintă o satisfacţie echitabilă pentru neexecutarea unei hotărîri de judecată în ce priveşte privatizarea locuinţelor într-o perioadă de aproximativ 24 ani. De regulă în materia de neexecutare sau executare tardivă, calculele prejudiciului moral se fac potrivit anilor (lunilor) de neexecutare cu luarea în consideraţie a mizei pentru reclamant. Potrivit jurisprudenţei Curţii Europene versus Moldova aceste au fost calculate între 1000 EURO (în mediu pentru 4 ani de neexecutare) şi 3000 EURO (pentru în mediu de 11 ani de neexecutare). Cel mai mare prejudiciu în materia neexecutării a fost acordat în speţa *Muhin,* 6500 EURO, pentru 11 ani de neexecutare a unei hotărîri de acordare de spaţii locative de către autorităţile locale. În privinţa încasării despăgubirilor morale reclamanții reiterează că la aprecierea cuantumului nu s-a ţinut cont de durata termenului de neexecutare, importanţa pentru reclamant a obiectului executării (miza pentru reclamant) şi alte aspecte individuale. Instanţa de fond nu a luat în consideraţie faptul că hotărîrea de judecată nu este executată pînă-n prezent, existînd o încălcare continuă. În acest sens reclamanții consideră că 20 000 de lei (aproximativ 910 Euro la data pronunţării Deciziei definitive în acest caz) nu este o sumă care constituie satisfacţie echitabilă în privinţa prejudiciului moral deoarece a fost afectată grav starea familiară a reclamanţilor. Au fost antrenaţi într-un set de proceduri istovitoare la nivel naţional. Prejudiciul material a fost respins de instanţele naţionale deşi debitorul

companie privată era solvabilă. În materia neexecutării sau executării tardive Curtea Europeană a satisfăcut pretenţiile materiale ale reclamanţilor fiindu-le compensate uneori echivalentul hotărîrii rămase neexecutată şi, dacă a fost cazul, penalităţi pentru neexecutare. Curtea reiterează că o hotărâre în care ea constată o violare impune statului pîrît o obligaţie legală de a pune capăt violării şi a repara consecinţele acesteia, în aşa mod, încît să restabilească pe cat e posibil situaţia existentă înainte de violare (a se vedea *Former King of Greece and Others* v. *Greece* [GC] (satisfacţie echitabilă), nr. 25701/94, § 72);

6. Mai susțin reclamanții că plata compensației nu a fost făcută promt, (adică nu s-a realizat peste termenul de 6 luni după pronunțarea Deciziei Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova din 24.12.2013), data la care această hotărîre a devenit executorie. În conformitate cu jurisprudența constantă a Curții Europene, obligarea reclamanților de a epuiza o nouă cale de recurs, care a apărut în rezultatul adoptării unei noi reglementări, a reprezentat o împovărare (Hotărîrea CEDO din 28 octombrie 1999 pe cererea nr. 28342/95 Brumărescu versus România, paragraful 50), reclamanții fiind obligați să epuizeze noua cale de recurs instituită prin Lege nr. 87 din 21.04.2011 (care, în speță, nu reprezintă o nouă cale de recurs eficient), a fost constrîns să parcurgă încă odată toate procedurile în fața instanțelor judecătorești naționale și se suporte cheltuieli suplimentare de judecată. În consecință, reclamantul a suportat cheltuieli suplimentare, a consumat timp pentru parcurgerea procedurilor judiciare și nu a obținut repunerea în drepturile violate. În asemenea circumstanțe, este evident faptul că reclamanții nu au dispus de căi efective de recurs interne în baza art. 13 din Convenție (dreptul la un recurs efectiv) pentru a preveni continuarea încălcării drepturilor sale garantate prin articolul 6 § 1 din Convenție și art. 1 al Protocolului nr. 1 adițional la Convenție: dreptul la un proces în termen rezonabil și dreptul la proprietate. Reclamanții abordează întrebarea despăgubirilor și solicită următoarele: (1) Dauna pecuniară, adică prejudiciu de fapt provenite în consecința încălcărilor menționate; (2) Dauna non-pecuniară, se are în vedere despăgubiri pentru suferință și neplăcerile cauzate de încălcare; (3) Costul și cheltuielile suportate în legătură cu adresarea în instanța de judecată. *Maria Petrea*- (1) O persoană. Prețul de cost al apartanmentului-40 000 Euro; (2) Prejudiciul moral -100 000 lei; (3) Cheltuieli de judecată- 7000 lei. *Nina Țurcan*-(1) o persoană 40 000 Euro; (2) 100 000 lei; (3) 7000 lei. *Elena Fornea*-(1) 54 persoane. 54448 Euro; (2) 100 000 lei; (3) 7000 lei. Svetlana Moșneguța -(1) 3 persoane 45 000 Euro; (2) 100 000 lei; (3) 7000 lei. *Lidia Ucraineț*- (1) 6 persoane. 54 448 Euro; (2) 100 000 lei; (3) 7000 lei. Olga Calugari-(1) 2 persoane. 40 000 Euro; (2) 100 000 lei; (3) 7000 lei. *Maria Odainic*-(1) O persoană. 40 000 Euro; (2) 100 000 lei; (3) 7000 lei. *Eugenia Tcaci* –(1) 2 persoane 50 000 Euro; (2) 100 000 lei; (3) 7000 lei.
7. În drept reclamanții Maria Petrea, Țurcan Nina, Fornea Elena, Moșneguța Svetlana, Ucraineț Lidia, Calugari Olga, Odainic Maria, Tcaci Eugenia au invocat Articolul 1 al Protocolului 1 Adițional la Convenție; art. art. 6 și 13 CEDO; Legea nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti.
8. Solicită reclamanții Maria *Petrea, Țurcan Nina, Fornea Elena, Moșneguța Svetlana, Ucraineț Lidia, Calugari Olga, Odainic Maria, Tcaci Eugenia*: - constatarea faptului de violare a drepturilor reclamanților Maria Petrea, Țurcan Nina, Fornea Elena, Moșneguța Svetlana, Ucraineț Lidia, Calugari Olga, Odainic Maria, Tcaci Eugenia prevăzute la Articolul 6, 13 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale și Articolul 1 al Protocolului Adițional la Conveția Europeană pentru Apărarea

Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale de către statul –Republica Moldova; - obligarea Statului Republica Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova conform Legii nr. 87 de a recupera pentru neexecutarea Hotărîrii Judecătoriei Botanica din 30.09.1999, prejudiciul moral a cîte 100 000 lei pentru fiecare, cheltuielile de judecată a cîte 7000 lei pentru fiecare și prejudiciul material după cum urmează: Maria Petrea- 40 000 Euro, Țurcan Nina- 40 000 Euro, Fornea Elena- 54448 Euro, Moșneguța Svetlana- 45 000 Euro, Ucraineț Lidia-54 448 Euro, Calugari Olga -40 000 Euro, Odainic Maria- 40 000 Euro, Tcaci Eugenia- 50 000 Euro.

9. În ședința de judecată reclamanții Maria Petrea, Țurcan Nina, Fornea Elena, Moșneguța Svetlana, Ucraineț Lidia, Calugari Olga, Odainic Maria, Tcaci Eugenia, precum și avocatul Osoian Lilian au susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat să fie admisă.
10. Reprezentantul pîrîtului Ministerul Justiției al RM, Tulbure Ion, în ședință de judecată nu a recunoscut acțiunea și a solicitat să fie respinsă. A depus referința, în care a indicat că prin hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 30.09.1999, administrația SA ”Semnal” a fost obligată să elibereze locatarilor legali documentele necesare pentru privatizarea spațiului locativ corespunzător. Prin decizia Tribunalului mun. Chişinău din 07.02.2000 şi decizia Curţii de Apel a RM din 30.11.2000, hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chişinău din 30.09.1999 a fost menţinută. Din materialele anexate de reclamanţi nu reiese faptul că ultimii deţin dreptul de a înainta acțiunea privind recunoaşterea ca fiind încălcat dreptul lor la executarea în termen rezonabil a hotărîrii a cărei neexecutare o solicită, or, din materialele dosarului nu reiese că anume reclamanţii au figurat ca parte pe cauza în baza căreia s-a emis hotărîrea a cărei neexecutare o invocă. În acest context reiese cert faptul că reclamanţii nu cad sub incidenţa Legii nr. 87 din 21.04.2011, respectiv, sunt netemeinice cerinţele înaintate. Reclamanții invocă că prin neexecutarea hotărîrii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 30.09.1999, i-a fost încălcat dreptul în temeiul art. 6 par.1, art. 13 din Convenție și art. 1 din Protocolul 1 la Convenție. Astfel, în conformitate cu par. 1 art. 6. din Convenţie, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa. În acest sens, se retine faptul că Hotărîrea Judecătoriei Botanica din 30.09.1999, care se pretinde a fi neexecutată, nu identifică în condiţii si în termeni expreși care sunt locatarii legali ai căminului, în speță care sunt anume acei reclamanţi, implicit creditori care urmau să beneficieze de efectele acestei hotărîri, or, Hotărîrea Judecătoriei Botanica din 30.09.1999 face referire la admiterea acţiunii în favoarea unor locatari legali, adică propune executarea acestei Hotărîri în beneficiul unor persoane generic neidentificaţi. Asfel ținînd cont de acest aspect, se constată faptul că din hotărîrea judecătorească din 30.09.1999 nu reiese în mod evident cercul determinant al reclamanţilor care s-au adresat în anul 1999 la Judecătoria Botanica cu acţiunea în cauză. Totodată, reprezentantul pîrîtului a menționat faptul că din Hotărîrea Judecătoriei Botanica din 30.09.1999 nu se deduce cercul reclamanţilor locatari care au participat la examinarea cauzei în fond, neexestînd careva probe la dosar precum că anume Maria Petrea, Nina Ţurcan, Elena Fornea, Svetlana Moșneguța, Lidia Ucraineț, Olga Călugări, Maria Odainic, Eugenia Tcaci au participat în calitate de reclamant la examinarea cauzei. De asemenea reprezentantul pîrîtului a menţionat că în conformitate cu art. 18 din Codul cu privire la locuinţe nr. 2718-X din 03.06.1983, exploatarea locuinţelor se realizează exclusiv de către întreprinderea, instituţia și organizația în gestiunea căreia se află spaţiul menţionat. Mai

indică reprezentantul pîrîtului că din conţinutul hotărîrii a fost constatat cu certitudine faptul că imobilul din ***** mun. Chişinău este proprietate de stat şi a fost transmis cu drept de administrare economică la SA „Semnal”. Respectiv ultimul este gestionarul exclusiv al căminului situat pe adresa mun. Chişinău, *****, şi anume SA ”Semnal” în calitatea sa de gestionar al imobilului respectiv este împuternicită să determine cercul de persoane care deţin dreptul legal de a ocupa spaţiul locativ în imobilul dat, şi respectiv de a întocmi listele de persoane pentru care urmează a fi eliberate actele necesare pentru privatizare, şi să elibereze aceste acte, reieşind din prevederile legale enunţate. Astfel, ca efect al executării Hotărîrii judecătoreşti din 30.09.1999, SA „Semnal” în calitate de gestionar al căminului urma să elibereze documentele necesare privatizării locatarilor pe care îi recunoaște în calitate de locatari legali şi care au dreptul conform legislaţiei să deţină spaţiu locativ în imobilul nominalizat. A mai menționat că prin Hotărîrea irevocabilă din 04.12.2012 s-a dispus încetarea procedurii de executare a titlului executoriu nr. 2-1239/99 din 30.09.1999, unde instanţa a constatat faptul că în baza listei locatarilor legali ai căminului ***** din *****, întocmită de administraţia SA „Semnal”, documentele care urmau a fi prezentate în baza documentului executoriu nr. 2-1239/99 din 30.09.1999, au fost repartizate locatarilor legali în strictă conformitate cu Legea RM cu privire la privatizarea fondului locativ. Totodată, în cadrul executării documentului executoriu nominalizat, executorul judecătoresc a ieșit la faţa locului, unde în prezenţa reprezentantului SA “Semnal” a fost efectuat recensământul persoanelor care locuiesc la adresa indicată, iar în cadrul acestui recensământ a fost întocmită lista locatarilor care locuiesc la momentul actual în cămin aceştia dispunînd de documentele necesare privatizării fondului locativ. În conformitate cu prevederile art. 16, art. 123 alin. (2) CPC, concluziile şi constatările instanţei printr-o Hotărîre irevocabilă sunt obligatorii pentru organele statului şi instanţele judecătoreşti naționale, se prezumă a fi legale şi nu se cer a fi dovedite din nou. În acest context, se concluzionează că titlul executoriu a cărei neexecutare se invocă de reclamantă, a fost executat. Totodată, reclamanţii nu au prezentat o evaluare a pierderilor suferite ca rezultat al neexecutării hotărîrii. Nu au prezentat nici o probă, care ar dovedi faptul deteriorării situaţiei lor financiare ca rezultat al violării drepturilor. Dreptul de „acces la un tribunal” nu se impune unui stat de a executa orice hotărîre cu caracter civil, fără a avea în vedere circumstanţele particulare ale cauzei. Responsabilitatea statului pentru executarea unei hotărîri judecătoreşti în privinţa unei persoane private, se extinde nu mai departe decît implicarea organelor de stat în procedurile de executare. Astfel se constată că nu a existat o violare a drepturilor reclamanţilor, or, ultimii nu au prezentat probe pertinente în susţinerea poziţiei sale şi astfel acţiunea reclamanţilor pîrîtul o consideră ca fiind neîntemeiată în fond, din considerentul că reclamanţii solicită repararea prejudiciului rezultat din neexecutarea unei hotărîri pentru care ei nici nu au figurat în calitate de reclamanţi în dosarul din anul 1999 şi ulterior în calitate de creditor al titlului executoriu nr. 2- 1239/99 din 30.09.1999. În aceiași ordine de idei, pîrîtul susţine că instanţa de judecată nu trebuie să-şi formeze o idee preconceptă conform căreia presupusa încălcare a unui drept implică în mod obligatoriu și existența unui prejudiciu, este necesar de stabilit prin probe, dacă a existat în mod veridic un prejudiciu. Respectiv, un asemenea comportament are un efect nociv nu doar pentru societate cît și pentru cadrul legal, din motiv că se creează un precedent care cu trecerea timpului este tot mai greu de remediat. Totodată, pîrîtul califică pretenţia inexistentă, reclamanţii nu au elucidat prin probe corespunzătoare ce a pierdut pe plan fizic, psihic, social, profesional şi familial din ceea ce ar însemna o viață normală, liniștită şi fericită pentru acesta în momentul respectiv, dar şi pe viitor. Toate argumentele invocate

întru motivarea acestui capăt al acţiunii, poartă doar un caracter declarativ**,** formal fără a dispune de careva suport atât probatoriu, cît şi juridic. Ministerul Justiției solicită respingerea acțiunii reclamanților ca fiind nefondată.

11. Intervenientul accesoriu executorul judecătoresc Guțu Svetlana în ședința de judecată nu s-a prezentat, a fost citat legal.

Aprecierea instanței:

12. Ascultînd explicațiile reclamanților, a repreentantului acestora, avocatul Osoian Lilian, și reprezentantului pîrîtului, studiind probele dosarului, analizînd argumentele din cererea de chemare în judecată, argumentele și considerentele pîrîtului, expuse în referință, instanța de judecată conchide că cererea de chemare în judecată este întemeiată și e necesară admiterea parțială a cererii, din următoarele raționamente.
13. În ședința de judecată s-a constatat, că Prin Hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 30.09.1999 a fost admisă cererea de chemare în judecată a locatarilor căminului ***** din ***** către S.A. ”Semnal” despre privatizarea odăilor din cămin, a fost obligată administrația S.A. ”Semnal” să prezinte locatarilor toate documentele necesare pentru privatizarea spațiilor locative în care locuiește legal fiecare locatar. (f.d.20-22)
14. Hotărîrea menționată a fost contestată cu cerere de apel, care a fost respinsă prin Decizia Tribunalului Chișinău din 07.02.2000. (f.d.23-24) Cererea de recurs a fost respinsă prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 30.11.2000, cu menținerea în vigoare a hotărîrii instanței de fond. Astfel, Hotărîrea Judecătoriei Botanica din 30.09.1999 a devenit irevocabilă și executorie. (f.d.25-28)
15. În anul 2001 Titlu executoriu nr. 2-1239/1999 a fost transmis la executare, din oficiu, de către instanța judecătorească, fapt ce rezultă din scrisoarea din 15.02.2024 a executorului judecătoresc Guțu Svetlana (f.d.79). Iar din Nota informativă a executorului judecătoresc Nicolae Pașa din 02.07.2012, adresată locatarilor căminului (f.d.30), constată instanța, că în scopul executării documentului executoriu, executorul judecătoresc a ieșit la fața locului unde a constatat locatarii care locuiesc în căminul ***** din ***** , fapt confirmat prin procesele verbale din 25.10.2010; 26.10.2010; 27.10.2010,; 28.10.2010 (a făcut recensământul locatarilor.)
16. Instanța de judecată nu dispune de lista/listele locatarilor din căminul ***** din *****, incluse în Procesele-verbale întocmite de executorul judecătoresc Nicolae Pașa la datele menționate. Totodată, instanței nu i s-a pus la dispoziție decît unele copii din procedura de executare, în măsura în care reclamanții le-au posedat, or, la solicitările instanței și ale reprezentantului Ministerului Justiție, executorul judecătoresc, în posesia (arhiva) căruia la moment este procedura de executare, n-a prezentat copii ale procedurii.
17. La data de 24.09.2012 reprezentantul S.A. ”Semnal” a primit copia somației de executare a documentului executoriu (f.d.31)
18. Reclamanții au anexat la cererea de chemare în judecată un șir de înscrisuri, răspunsuri, Note, somații, din care rezultă, că pe parcursul anilor, executorul judecătoresc a întreprins anumite măsuri în vederea executării hotărîrii judecătorești, însă fără rezultat, în mare parte. Mai indică reclamanții că au adresat plîngeri Primăriei a Consiliului municipal Chișinău, executorului judecătoresc Nicolae Pașa și altor autorități. În răspunsurile sale, autoritățile motivează formal cu lipsa posibilităților de a executa hotărîrea judecătorească (f.d.31-46).
19. Instanța de judecată mai reține, că S.A. ”Semnal” ar fi eliberat unor locatari din căminul ***** din *****, actele, pentru care a fost obligat prin hotărîre judecătorească, însă nu și reclamanților în prezenta cauză.

20. Cu toate acestea, prin Hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău nr.27-309/12 din 05.04.2013, s-a hotărît: se constată ca fiind neîntemeiat refuzul executorului judecătoresc N.Pașa de a înceta procedura de executare intentată în baza documentului executoriu nr.2-1239/99 din 30.09.1999. Se dispune încetarea procedurii de executare a documentului executoriu nr.2-1239/99 din 30.09.1999 emis de Judecătoria Botanica, ca fiind executat (f.d.81-85).
21. Totodată, ***Hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău*** nr.27-309/12 din 05.04.2013 ***a fost casată*** prin Încheierea nr.2-22052360-12-2rh-16102023 din 07 martie 2024, a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, prin care s-a dispus: Se admite cererea de revizuire înaintată de Furculiță Elena privind revizuirea hotărârii Judecătoriei Botanica (mun. Chișinău) din 05.04.2013, emisă în cauza civilă la cererea înaintată de SA ”Semnal” către Lazu Maria, Marian Pavel, Raneta Vera, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Pașa Nicolae privind contestarea refuzului executorului judecătoresc de a înceta procedura de executare și ***se casează*** hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 05.04.2013. Cauza nr. 27-309/12, în cadrul căreia a fost adoptată hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 05.04.2013 urmează a fi transmisă în cancelaria Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pentru repartizarea în mod aleatoriu și examinarea acesteia conform regulilor generale stabilite de Codul de procedură civilă.(a se vedea site-ul oficial al instanței).
22. Conform art. 120 al Constituţiei Republicii Moldova, *este obligatorie respectarea sentinţelor şi a altor hotărîri definitive ale instanţelor judecătoreşti, precum şi colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentinţelor şi a altor hotărîri judecătoreşti definitive.*
23. Conform art. 16 alin. (1) CPC, *hotărîrile, încheierile, ordonanţele şi deciziile judecătoreşti definitive, precum şi dispoziţiile, cererile, delegaţiile, citaţiile, alte adresări legale ale instanţei judecătoreşti, sînt obligatorii pentru toate autorităţile publice, asociaţiile obşteşti, persoanele oficiale, organizaţiile şi persoanele fizice şi se execută cu stricteţe pe întreg teritoriul Republicii Moldova.*
24. Instanța de judecată reține că, reclamanții solicită constatarea încălcării de către statul Republica Moldova a dreptului reclamanților la executarea în termen rezonabil a hotărîrii Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 30 septembrie 1999, și faptul violării drepturilor reclamanților, prevăzute de Articolul 6, 13 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, și articolul 1 al Protocolului Adițional la Convenție.
25. Conform art. 2 alin. (1) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești nr. 87 din 21.04.2011, *orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă.* Iar, alin. (3) al aceluiași articol prevede că, *prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară indiferent de vinovăţia instanţei de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărîrilor judecătoreşti sau a instituţiei de stat debitoare.*

26. În cadrul acestui proces, pîrîtul a invocat, că Hotărîrea Judecătoriei Botanica mun.Chișinău din 30.09.1999 nu identifică concret cercul reclamanților care s-au adresat în anul 1999 în instanță cu acțiunea în cauză, iar la dosar nu există probe că anume Maria Petrea, Țurcan Nina, Fornea Elena, Moșneguța Svetlana, Ucraineț Lidia, Calugari Olga, Odainic Maria, Tcaci Eugenia au participat în calitate de reclamanți la examinarea cauzei. Instanța de judecată a reținut această circumstanță, și anume că într-adevăr, în hotărîrea menționată nu s-a indicat concret cine sunt reclamanții (beneficiarii) hotărîrii cu putere de lucru judecat. Din explicațiile reclamanților în instanța de judecată, aceștea au explicat, că în acel proces, calitatea de reclamanți au avut-o zeci, poate chiar sute de locatari din căminul respectiv, iar la etapa executării hotărîrii, executorul judecătoresc a efectuat recensămîntul, și a fixat în Procesele verbale numele persoanelor, care locuiau în cămin, și au confirmat, că toți reclamanții au fost incluși în acele liste.
27. Mai mult, instanța de judecată constată, că deși nu au fost prezentate mai multe probe decît sunt în dosar, totuși, anterior a mai fost soluționat un litigiu similar, de unde se atestă calitatea de ”creditor” a reclamanților din prezenta cauză, și anume, prin Hotărîrea nr.2-7263/2011 din 22 iunie 2012, a Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău s-a admis parțial acțiunea reclamanților, printre care și: Maria Petrea, Țurcan Nina, Fornea Elena, Moșneguța Ion, Ucraineț Lidia, Calugari Olga, Odainic Maria, Tcaci Eugenia, s-a constatat încălcat dreptul reclamanților la executarea în termen rezonabil a hotărîrii Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 30.09.1999, irevocabilă la 30.11.2000; s-a încasat din bugetul de stat în beneficiul acestora a cîte 20 000 lei fiecăruia, în rest cererea a fost respinsă (f.d.98-100).
28. Prin Decizia nr.2ra-3955/13 din 24 decembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție s-a menținut Hotărîrea nr.2-7263/2011 din 22 iunie 2012 (f.d.107-115). Nefiind mulțumiți de soluțiile instanțelor naționale, reclamanții s-au adresa la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.
29. Iar prin Hotărîrea din 14.02.2023 a CtEDO în cauza Molceanu și alții contra R.Moldova (cererea nr.429/13 și 8 alții vezi lista în anexă), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a făcut următoarele constatări: ”pct.9. ...*De asemenea, în cererile* ***nr. 32156/14****, chiar dacă sumele acordate cu titlu de prejudiciu moral pot fi considerate a priori rezonabile, reclamanții au suferit prelungiri ale duratelor de neexecutare care sunt semnificative și constituie* ***o a doua încălcare la care instanțele nu au remediat-o*****”**; ”*pct.10.Avînd în vedere aceste împrejurări, Curtea apreciază trebuie respinsă obiecția invocată de Guvern cu privire la cererile nr.....****32156/14”;*** ”pct.16.*În ceea ce privește cererile ... nr.****32156/14,*** *Curtea observă că hotărîrile definitive au fost pronunțate împotriva unei societăți private căreia statul i-a delegat gestiunea administrativă a unui bloc public. Curtea a spus deja că statul nu se poate sustrage de la responsabilitatea sa prin delegarea obligațiilor sale unor organizme private sau persoanelor fizice (Arnaboldi c.Italia, nr.43422/07 par.39-40, 14 martie 2019.) Rezultă că, în raport cu aceste două cereri, statul rămîne responsabil pentru neexecutarea hotărîrii favorabile reclamanților*.”; ”pct.18.*Mai mult, reține că, în ciuda recunoașterii unei încălcări a drepturilor lor de către instanțele interne, reclamanții din cererile ....****32156/14*** *s-au confruntat cu omisiunea persistentă a autorităților de a executa hotărîri judecătorești care le privesc. În acest caz, ar fi nedrept să le cerem să introducă o nouă cale de atac în temeiul Legii nr.87/2011, pentru a denunța această durată suplimentară de neexecutare, cu atît mai mult cu cît, în faptele cauzei, Curtea poate lua în considerare din oficiu întreaga durată a procedurii de executare scursă* ***pînă la această zi.****”; ”pct.19.În consecință,* ***Curtea constată că a existat o încălcare a articolelor 6 par.1 din Convenție și 1 din Protocolul nr.1***

în cererile nr.... 32156/14"; "pct.25. ...În consecință, în măsura în care deciziile în favoarea solicitanților în cererile nr...32156/14 <u>rămîn neexecutate pînă în prezent,</u> Curtea concluzionează că statul responsabil trebuie să asigure fără întîrziere executarea prin mijloace adecvate a deciziilor menționate".(f.d.92-96).

30. Instanța a cercetat Anexa la Hotărîrea din 14.02.2023 a CtEDO în cauza Molceanu și alții contra R.Moldova (cererea nr.429/13 și 8 alții, în care se reține, că cererea nr.2156/14 Furculița și alții c. R.Moldova (depuse la 15.04.2014) figurează următorii reclamanți: Maria Petrea, Țurcan Nina, Fornea Elena, Moșneguța Ion- tatăl reclamantei Svetlana Moșneguța, Ucrainеț Lidia, Calugari Olga, Odainic Maria, Tcaci Eugenia (f.d.96)
31. Așa dar, chiar dacă în instanța națională a constatat, prin Hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău nr.27-309/12 din 05.04.2013, s-a încetat procedura de executare a documentului executoriu nr.2-1239/99 din 30.09.1999 emis de Judecătoria Botanica, ca fiind executat, (ulterior a fost casată hotărîrea prin procedura revizuirii), totuși, concret în privința reclamanților hotărîrea nr.2-1239/99 din 30.09.1999 **n-a fost executată, un termen mai mare de 23 de ani,** fapt constatat prin Hotărîrea din 14.02.2023 a CtEDO în cauza Molceanu și alții contra R.Moldova.
32. În ședința de judecată reprezentantul pîrîtului nu a prezentat probe, care ar răsturna constatările făcute de Înalta Curte, adică, chiar și după adoptarea Hotărîrii din 14.02.2023 a CtEDO, și pînă la momentul examinării prezentei cauze, hotărîrea judecătorească nr.2-1239/99 din 30.09.1999 n-a fost executată, reclamanții confirmînd în ședință, că pînă la acest moment n-au primit actele indicate în hotărîre.
33. În acest context, instanța de judecată mai constată, așa cum au solicitat reclamanții, dar cum a constatat și Curtea Europeană în Hotărîrea din 14.02.2023 a CtEDO, că în continuare, adică și după pronunțarea acestei Hotărîri a Curții, statul Republica Moldova încalcă drepturile reclamanților, prevăzute de Articolul 6, 13 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, și articolul 1 al Protocolului Adițional la Convenție (a se vedea pct.19 a Hotărîrii din 14.02.2023 a CtEDO, f.d. 94). Aceasta deoarece dreptul reclamanților de acces la justiție este încălcat, prin neexecutarea timp de 23 de ani a unei hotărîri judecătorești. De asemenea, este încălcat dreptul reclamanților la protecția proprietății, prin aceea, că reclamanții n-au primit actele pentru privatizarea locuințelor, iar, ținînd cont că în luna mai 2024 s-a anunțat a fi ultimul termen stabilit de autorități pentru privatizarea locuințelor, s-ar putea întîmpla ca dreptul acestora de a privatiza locuințele să devină unul iluzoriu.
34. Totodată, conform art.13 al Convenției, *orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci cînd încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.* Reclamanții au solicitat instanței să constate încălcarea și a acestui drept, ținînd cont că aceștea nu beneficiază de un recurs intern efectiv pentru a înceta încălcarea drepturilor lor.
35. Din jurisprudența Curții rezultă, că remediul pus la dispoziția reclamantului trebuie să fie un remediu efectiv. Remediul prevăzut de art.13 trebuie să fie unul "efectiv" atît în cadrul reglementărilor legale, cît și în practica de aplicare a acestora, în sensul că exercitarea nu trebuie să fie obstrucționată de acte sau de omisiuni ale autorităților statale. În concepția Curții, caracterul efectiv a recursului privește nu numai posibilitatea constatării unei încălcări a unui drept prevăzut de Convenție sau de protocoalele sale adiționale, dar și asigurarea executării hotărîrii instanței naționale care a constatat o asemenea încălcare (*cauza Iatridis*

v.Grecia, hotărîrea din 25.03.1999). Curtea a reamintit că remediul impus de art.13 trebuie să fie efectiv atît în teorie, cît și în practică, în special în sensul că exercițiul său nu trebuie să fie obstrucționat în mod nejustificat prin acte sau omisiuni ale autorităților statului. Din acest motiv, refuzul organelor statului de a se conforma hotărîrii unei instanțe de judecată este de natură să lipsească de efectivitate recursul exercitat de reclamant.

36. Cu referire la cazul dedus judecății, instanța de judecată constată, că deși reclamanții dispun de o hotărîre în favoarea lor, nu pot obține executarea acesteia timp de 23 de ani, chiar și după ce Curtea Europeană a constatat acest fapt, or, din explicațiile reprezentantului reclamanților, avocatul Osoian Lilian după pronunțarea Curții prin Hotărîrea din 14.02.2023, a sesizat Agentul Guvernamental pe marginea executării, dar a primit doar răspunsuri formale, declarative de la Ministerul Justiției, CSM, Procuratura Generală, CNA. Pe cînd problema reclamanților nu s-a soluționat. Reclamanții nu-și pot primi actele, nu pot privatiza apartamentele, riscă să rămînă fără proprietate. Reieșind din cele expuse, instanța consideră necesar a constata și încălcarea de către stat a dreptului reclamanților, garantat de art.13 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.
37. *Cu referire la despăgubiri.* Potrivit alin. (6) din art. 2 din Lege, *mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant.*
38. Instanța reține că prin Hotărîrea din 14.02.2023 a CtEDO, s-a hotărît:"pct.27. *În ceea ce privește prejudiciul moral, Curtea ia în considerare despăgubirile deja acordate reclamanților la nivel intern și pronunțînd în mod echitabil, le acordă sumele indicate în tabelul din anexă...*" Cercetînd conținutul anexei, instanța constată, că pe lîngă despăgubirile deja acordate reclamanților la nivel intern de a cîte 20 000 lei cu titlu de daună morală, Curtea a mai acordat suplimentar a cîte 1200 euro pentru fiecare reclamant pentru prejudiciu moral (f.d.96). Deci, aceste sume au despăgubit reclamanții pînă la data adoptării acelei Hotărîri.
39. În ședința de judecată avocatul Osoian Lilian a explicat, că aceste despăgubiri sunt minime, și că în prezentul proces, reclamanții solicită despăgubiri suplimentare atît pentru perioada de pînă la pronunțarea Hotărîrii din 14.02.2023 a CtEDO, cît și pentru perioada următoare, adică pînă la pronunțarea prezentei hotărîri, ceea ce constituie încă un an de neexecutare.
40. Instanța de judecată respinge orice fel de acordări de despăgubiri suplimentare cu titlu de daună morală pentru perioada anterioară Hotărîrii din 14.02.2023 a CtEDO, deoarece prin hotărîrea sa, Curtea a reținut expres, că va acorda despăgubiri suplimentare despăgubirilor deja acordate reclamanților la nivel intern, întrucît Curtea poate lua în considerare din oficiu întreaga durată a procedurii de executare scursă pînă la această zi (pct.18 a Hotărîrii.)
41. Astfel, la acordarea despăgubirii, instanța va lua în considerare doar termenul de neexecutare de la 14.02.2023 și pînă la adoptarea prezentei hotărîri, adică un an de zile. La determinarea prejudiciului moral instanța reține că la caz este relevantă și aplicabilă Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 6 din 01.11.2012 *Privind satisfacția echitabilă*, în care s-a indicat că "analizînd jurisprudența CEDO în cazurile de neexecutare, putem

constat că mărime a acesteia este de aproximativ de 600 euro pentru 12 luni de întîziere și cîte 300 euro pentru fiecare perioadă următoarele 6 luni de întîrziere.” În concluzie, instanța hotărăște de a încasa în beneficiul fiecărui reclamant de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova a cîte 12 000 lei, cu titlu de despăgubire a daunei morale, care va constitui o satisfacție echitabilă, ținînd cont de conduita *autorităţilor statului, cărora le revine sarcina de a identifica remedii efective de a executa hotărîrea, şi ineficienţa măsurilor întreprinse de acestea pînă acum, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamanţi, care riscă să nu-şi mai poată privatiza locuinţele, dacă situaţia rămîne neschimbată*.

42. *Cu referire la pretențiile de reparare a prejudiciului material.*
43. Instanța constată, că fiecare dintre reclamanți au solicitat încasarea anumitor sume de bani, cu titlu de costuri ale apartamentelor, în dependență de numărul de persoane care constituie componența familiei care locuiesc în aceste apartamente, împreună cu reclamanții.
44. Se va reține, că anterior, în litigiul care s-a soluționat prin Hotărîrea nr.2-7263/2011 din 22 iunie 2012 a Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău (irevocabilă), acești reclamanți la fel au solicitat sume similare, cu titlu e venit ratat, pentru procurarea unor apartamente- pretenții care au fost respinse de către instanță.
45. Conform art. 4 al Legii nr.87din 21.04.2011*, Sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiţiei, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.*
46. La caz, instanța consideră necesar a respinge ca nefondat acest capăt de pretenții, din următoarele raționamente. Reclamanții au eșuat să probeze suportarea prejudiciului material cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti. Implicit, nu au probat prin probe pertinente cîte persoane locuiesc în fiecare locuință, și că acestea ar locui în mod legal acolo, precum nici n-au prezentat proba costului apartamentelor pe care le solicită. Dar cel mai relevant este împrejurarea, că prin natura sa, hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 30.09.1999 impunea în sarcina pîrîtului executarea unei obligații fără conținut patrimonial-prezentarea documentelor necesare pentru privatizare. Evident, fiind o hotărîre care nu comportă impunerea unei obligații patrimoniale, este nefondată pretenția reclamanților de a obliga statul să le compenseze costurile apartamentelor, pentru care reclamanții nu și-au primit actele necesare a fi prezentate pentru procesul de privatizare. Mai mult, chiar dacă ar fi fost înmînate reclamanților actele pentru privatizare, aceasta încă nu înseamnă, că toți reclamanții ar fi avut să obțină soluții pozitive de admitere a cererilor de privatizare de la organul competent. Și nu în ultimul rînd, instanța de judecată reține, că și Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin Hotărîrea din 14.02.2023, a statuat la pct.23: ”*În ceea ce priveşte mai întîi prejudiciul material, Curtea observă că, în acţiunea introdusă de reclamanţi în cererea... nr.32156/14 în temeiul Legii nr.87/2011, instanţele naţionale au respins pretenţiile acestora ca fiind nefondate sau speculative...În speţă, consideră că elementele de care dispune nu îi permit să se abată de la constatările autorităţilor interne, care nu par arbitrare sau nerezonabile. Pct.25. În consecinţă, Curtea respinge pretenţiile formulate cu privire la prejudiciul material în cererile nr.32156/14*”.
47. *Cu referire la cererea de încasare a cheltuielilor de asistență juridică.* Reclamanții au prezentat 8 ordine de încasare a numerarului, prin care probează, că fiecare dintre aceștea au

achitat la contul Cabinetului avocatului Osoian Lilian suma de a cîte 7000 lei, fiecare, pentru asistența juridică acordată în cauză.(f.d. 138-145). Avocatul n-a prezentat Raport de activitate, dar verbal a explicat instanței, că a discutat spața cu clienții, a studiat legislația, a adunat documentele, a întocmit cererea, a depus-o, a înlăturat neajunsurile, a pledat în instanța de judecată.

48. În conformitate cu art. 96 CPC, Instanța de judecată consideră necesar a admite parțial această cerere, și a încasa în beneficiul fiecărui reclamant suma de 3500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, considerînd-o a fi rezonabilă și echitabilă, luînd în considerare volumul de lucru și acțiuni întreprinse de avocat. În restul sumelor, instanța respinge cererea ca nefondată, or, din explicațiile avocatului a rezultat, că în contul acestor achitări, avocatul ar urma să întreprindă și alte acțiuni, în fața altor organe, decît instanța de judecată, în vederea promovării intereselor reclamanților vizînd executarea hotărîrii judecătorești.
49. Conform art.art. 238-241 CPC RM, instanţa de judecată,-

A H O T Ă R Î T:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată.

Se constată faptul încălcării de către statul Republica Moldova a dreptului reclamanților Mariei Petrea, Țurcan Nina, Fornea Elena, Moșneguța Svetlana, Ucraineț Lidia, Calugari Olga, Odainic Maria, Tcaci Eugenia la executarea în termen rezonabil a hotărîrii Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 30 septembrie 1999, și faptul violării drepturilor reclamanților, prevăzute de Articolul 6, 13 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, și articolul 1 al Protocolului Adițional la Convenție.

Se încasează de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Mariei Petrea suma de 12 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 3500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 15500 (cincisprezece mii cinci sute) lei.

Se încasează de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Ninei Turcan suma de 12 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 3500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 15500 (cincisprezece mii cinci sute) lei.

Se încasează de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Elenei Fornea suma de 12 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 3500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 15500 (cincisprezece mii cinci sute) lei.

Se încasează de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Svetlanei Moșneguța suma de 12 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 3500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 15500 (cincisprezece mii cinci sute) lei.

Se încasează de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Lidiei Ucraineț suma de 12 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 3500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 15500 (cincisprezece mii cinci sute) lei.

Se încasează de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Olgăi Calugari suma de 12 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 3500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 15500 (cincisprezece mii cinci sute) lei.

Se încasează de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Mariei Odainic suma de 12 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 3500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 15500 (cincisprezece mii cinci sute) lei.

Se încasează de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Eugeniei Tcaci suma de 12 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 3500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 15500 (cincisprezece mii cinci sute) lei.

În rest, cererea se respinge ca nefondată.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei Maria Ţurcan

Judecătorul